

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

posterius debitū, & tardius peti potuit, & facit tex. cū ibi not. in l. i. cū seq. ff. de solutio. fortē. n. magis iter erat Reuerendissimi D. Cardinalis habere integrum affictū ratā soluēdē in fine anni, & in festo natiuitatis dominicæ, quā ratā soluēdā de mense Septēbris eiusdem anni 1518. quia is postea de mense Septēbris de bebat habere residuum illius ratæ, quod erat ducatorum centū, & quingenta, & consequēter tunc reperiatur habuisse integrū affictū totius anni, & sic ante finē anni, & ante natiuitatē dominicā. Et ex his satis apparet responsum adductis supra in Trium, circa quā aliter nō insisto. ¶ Quoad tertium dubiū res omni dubio carere mihi vī, nam abiq; eo, quod conuentum esset de remissione faciēda in casibus, de qbus in instrumento locationis hī, de iure cōmuni ipse R. D. Cardinalis, illiusq; heredes essent ad remissionē mercedis faciendā obligati, secūdū quod plenē habetur in c. propter sterilitatē. ibiq; Imol. Ant. Abb. & alij de locato. & per Bar. & alios in l. excepto, & l. circa. C. locati. & in l. ex conducto. §. uis. cum similib. ff. locati, tanto magis igitur ad remissionem huiusmodi erunt obligati stāte super hoc pacto, & quētiōne expressā, dūmodo pbetur dānū, de quo in instrumēto, & put conuentum fuit, qā contractus legē ex conuentione partium accipiunt. l. legē. & l. circa. C. locati. & l. contractus. & l. semper in stipulationibus. ff. de regu. iur. ¶ Quoad quartum an, ex quo finito vltimo triennio de anno 1522. D. Hieronymus scientē, & patiēte Reuerendissimo domino de Grassis perseuerauit in conductione pro toto anno 1523. & pro parte anni 1524. censetur facta relocatio, & pro quoto tēpore, & an D. Hieronymus possit agere contra R. D. Episcopum successorē Reuerendissimi domini de Grassis in dicta abbata, & heredem eius uniuersalem, omīssis superfluis breuiter concludo, qd finito triennio bona dictę abbatię cēsentur relocata iisdem pactis, modis, & conuentionibus, sed nō iisdē tēporibus, at solum de anno in annū, & nō pro triennio, ut est tex. in l. itē quāritur. §. qui impleto. ff. locati. ibiq; Bar. & oēs uolunt illum tex. habere locū etiā in prælatis ecclesiariū, qui bona ecclesiariū locassent, idemq; uolunt Bald. & alij in l. legē. C. locati. Ex quibus infero, qd D. Hieronymus solū agere potest cōtra Episcopū pro residuo anni 1524. nam cū iam pro parte huius anni ipse in cōductione perseuerauerit, vsusq; fuerit rebus locatis, sciēte, & patiēte dicto R. D. Episcopo, pro illo anno etiā censet facta relocatio adeo, qd Episcopus fuit obligatus patientiā dicto D. Hieronymo prestare, & ex quo nō fuit passus uti, & frui, tenetur actione ex locato ad damna, & interessē dicti D. Hieronymi, arg. d. §. qui impleto. & d. l. legē. iuncta l. si de fundo. ibiq; Bal. C. locati. cum similib. Non obstat, qd non debet dici, nec censeri tacitē facta relocatio, quoniam Reuerendissimus dominus de Grassis decessit nondū finita locatione vltimi triennij per tex. ubi casus, in l. qui ad certum, & ibi Pau. de Cast. & alij. ff. locati. quia respondetur, id uerū esse, qn quis decessisset, saltē respēctū illius rei locatę, abiq; hārede, & successore, q colonos stare teneatur, qualis est prælatus in platura succedēs, secus si cū hārede, seu successore pdicto decessisset, q post mortē locatoris, finita locatione, sciuisset, & passus fuisset conductorē uti, & frui, & perseuerare in cōductione, nā tunc cēsetur relocatio, & renouatio locationis tacitē facta, ut not. declarant Bar. & Sal. in d. l. item quāritur. §. qui impleto. in fina. uer. Sed R. dominus Episcopus, qui est heres uniuersalis Reuerendissimi dñi, & successor in abbata, & consequenter talis, qui colono stare tenetur iuxta d. c. si. ne præl. uices suas. cum ibi not. successit in abbata durāte triennio, & sic locatione nondū finita, & illa finita

sciuit dominū Hieronymū uti, & frui, & ppetuo in conductione pro toto anno 1523. & pro parte anni 1524. ergo de iure tacitē censetur facta relocatio pro illis duobus annis. ¶ Circa quintum dubiū alimētis pręstatis cuidā familiari Reuerendissimi an D. Hieronymus possit pro alimentis petere, & contra quē, concludo, qd si ultra tempus fuit conuentum, prout in instrumēto locationis tenetur, D. Hieronymus pręstitit alimentis, liari, ipse poterit alimenta pręstata petere, iure alimenta pręstata extraneo peti possunt negotiorū gestorū, nam speciale est in personis, quæ non possunt petere alimenta de mēte pręstatis appareat, ut qā fecerit num. de dictis alimētis, de quibus habetur in l. ff. de neg. gest. & ibi Bart. & alij, aliter regulariter, & simpliciter abiq; eo, quod mēte appareat, & confectæ fuerint rationis, illa petere possunt, ut ibi habetur, & c. nota. per glo. in l. alimēta. & in l. si paternitas. gest. concludo etiā ipsum dominū Hieronymū agere nō contra Reuerendissimum dominum contra illius heredes, sed contra eum, cuius pręstitit, actione negotiorū gestorū, ut tribus, utiliter enim illius negotia gessit, & satisfactionem alimentorum tenet debet. Et dictis iuris esse existimaui. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Locatio facta cum pacto francandi, si illius stipore finis in possessione rei locata remaneat, et locator ex hoc intelligitur cum eodē francandis pacto remanente, quod si finita locatione conductor in possessione, & locator eum frui patiat, locatio intelligitur pro eodē tempore, & cum eisdem pactis, prout in modis. Contra, nu. 18. vsq; ad finem consilij.
- 2 Statuti, & legis dispositio ei conuenit, cui uerba quædam Limitatur hoc, num. 30.
- 3 Contractus qualis sit, quando dubitatur, ex tenore negotij sequitur.
- 4 Contractus principalis, & non pactum in eo apponendum. Contra, nu. 5. 1. & quando illud præcedat pacto.
- 5 Contractus non a pacto in eo appositus, sed ab eo, qui mater agit, debet denominari.
- 6 Et quid in dubio.
- 7 Nominatio debet fieri ab eo, quod est potentius, & uerbaliter agit, etiam in materia statutaria.
- 8 Statutum loquens de sententia diffinitiuæ locum habet in quotoria vim diffinitiuæ habente.
- 9 Statutum, quod mulier sine consensu propinquorum contractum possit, locum habet etiam in donatione causa mortis, quomodo hoc sit verum, num. 63.
- 10 Statutum disponens, quod si finita locatione conductor ita permiserit, & locator eum frui passus fuerit, tacite renouatur pro eodē tēpore, quo prima locatio facta, debet intelligi de prima vice, & non de secunda, & non debet de prima vice intelligi.
- 11 Sermo simpliciter prolatus in exorbitantibus, & conuenit de prima vice intelligi.
- 12 Concessio in materia restringibili, & odiofa debet de prima vice intelligi.
- 13 Locatio de iure cōmuni tacitē dicitur renouata de anno cum eisdem pactis, sed non pro eodē tempore, quia peritio facta fuit.
- 14 Statuti interpretatio semper in dubio est faciēda, ut patet, nam, quātm possit, ius commune ledatur.
- 15 Locatio cum pacto francandi licet propter illud pactum contractus immominatus, tamen de eo, ut de contractibus est indicandum, & an verum sit, nu. 64.
- 16 Statutum loquens de locatione simpliciter locum habet in locatione cum pacto francandi.

dicitur omiffus, & remanet sub dispositione iuris communis.
 47 Locatio ex perseverantia, & patientia cum eisdem pactis tacite re-
 novata non intelligitur, quando ita ex verbis contrahentium ta-
 citè, uel expresse colligitur.
 48 Et in predijs urbanis eatenus durat, quatenus conductor locatore
 patiente in re perseverauerit, & non ultra, nec etiam de anno in
 annum, & nu. 58.
 50 Contractus uerba non attenduntur, quando aliter ex eius qualita-
 te apparet.
 51 Ex pacto posito in contractu nominato alia quoque actio ad id, quod
 uenit in pacto, quam ex illo contractu competere potest.
 53 Petrus de Ancho. in consi. 185. declaratur, & num. 63.
 54 Alex. in consi. 28. uolu. 4. & in consi. 76. uol. 5. est sibi contrarius,
 & in quo uerius dicat.
 56 Locatio ad assensum francandū ex perseverantia, & patientia non
 censetur tacite renouata, maxime cum illo pacto francandi.
 59 Casus mixtus quando sub simplici, de cuius natura magis partici-
 paret, comprehendatur, & quando non.
 60 Ecclesiarum parochialium appellatione quādo ecclesie parochiales
 ecclesiasticae ueniant, & quando non.
 61 Clericorum appellatione quando clerici in dignitate constituti com-
 prehendantur, & quando non.
 62 Statutum contra ius commune loquens locum non habet in dona-
 tione, nec in stipulatione, nec in quasi contractu.
 63 Donatio causa mortis quomodo contractus inter uiuos, & illorum
 naturam sequi dicatur, & comprehendatur sub statuto requi-
 rente in contractu mulierum consensum propinquorum.
 64 Locatio ad assensum francandū an magis à locatione, quam à pa-
 cto francandi sit denominanda, & an magis de uno, quam de
 alio participet.
 65 Pactum francandi in locatione appositum aequè principaliter cum
 locatione stare dicitur.
 66 Locatio ex perseverantia, & patientia tacite renouata censetur
 cum eadem pignorum obligatione.
 67 Obligatio pignoris est quid accessorium omni contractui, & per se
 stare non potest.
 68 Litem quæritur, §. qui impleo. ff. locati. loquens de renouatione
 locationis tacite facta ex perseverantia, & patientia qua ratio-
 ne locum non habet in uenditione fructuum ad certum tempus
 pro certo pretio annuatim facta, & in contractu emphyteoti-
 co, eadem nec in locatione ad assensum francandū.
 69 Pactum de francando in contractu locationis appositum est pars
 contractus, & pro eo datur etiam actio contractus.
 70 Pactum, quod inest contractui emptionis, dicitur esse pars pretij,
 & pars substantialis ipsius contractus.
 71 Pactum, quod inest contractui, in tantum est de contractu, et pars
 illius, quod sublato contractu pactum quoque extinguitur.
 73 Deterioratio notabilis & sufficiens ad expellendum conductorem
 probatur ex incisione plurium arborum fructiferarum.
 74 Et quomodo deterioratio in conductore capiat de iure communi,
 ac etiam quando is cum iuramento promississet uti re conductæ
 arbitrio boni viri.
 75 Confessio socij facta finita societate non preiudicat alteri socio.
 76 Confessio cedentis non obstat cessionario, & quando.

E P I T O M E.

Locatio facta ad quinquennium cum pacto, & cō-
 ductori liceat rem locatam infra dictū tempus eme-
 re, & locare, & q̄ elapso tempore dicti quinquennij
 res non censeatur re locata, sed finita etiam absque p-
 restatione aliqua per alteram partium facta, ex co,
 quod ambæ partes finito primo quinquennio per mul-
 tos annos pro eadē pensione annua in dicta locatio-
 ne perseverauerūt, nō censet tacite cum eodē pacto
 francandi, & emēdi renouata, et stante statuto in lo-
 co, prout Bononiæ extat sub rubrica de pœna uēden-
 re alien. in §. præterea statuimus, q̄ si finita locatione
 cōductor in possessione remaneat, & locator patiat
 eū frui, locatio intelligatur tacite facta, & renouata
 pro eodem tempore, quo prima locatio facta fuit, &
 cū eisdem pactis, pensionibus, modo, & formis. Quod
 statutum

statutū in locatione simplici, & nō in locatione ad al-
fictū francandū locū habere, plenē demonstratur.

CONSILIVM CLIII.

AN locatio ad aliiū frāncandū facta ad
quinquēniū cū pacto, q̄ conductori liceat
rem locatā infra dictū tēpus emere, & fran-
chare, & q̄ dicto tpe annorū quinque ela-
pso res non censeatur relocata, sed intelligatur finita
et absque eo, quod aliter per alterā partiū fuerit pote-
statum, dicatur, & censeatur cū eisdē pactis, & cōve-
tionibus, & prāsertim cū pacto francandi tacitē reno-
uata, ex quo ambā partes finito primo quinquēniū
pro eadē pensione annua per multos annos in dicta
locatione perseverarunt, & an domus simpliciter loca-
ta similiter ad quinquēniū cū pacto in fine instru-
menti appposito, in quo locator vendere dictā domū
ipsi cōductori promisit, intelligatur tacitē cū eodē pa-
cto relocata ex hoc, q̄ finito quinquēniū per annos
viginti, & vltra locator, & post eius mortē heredes sui
conductorē simpliciter dictā domū p eadē pensione
annua habitare passi fuerunt. Primo aspectū videtur
dicendū, q̄ q̄ dicitur facta renouatio pro eodē tpe, &
cū eodē pacto de francando, stante statuto sub rubri-
ca de pōna vendētis rē alienā. §. prāterea statuimus.
quo expresse cautū est, q̄ si, finita locatiōe, cōductor
in possessione remaneat, & locator eū frui patiatur,
intelligatur locatio tacitē facta pro eodē tpe, quo pri-
ma locatio facta fuit, & cū eisdē pactis, pensionibus,
forma, modis, conuentionibus, & pōenis, & hoc ha-
beat locū tā in prādijs vrbānis, quā in rusticis; Sed ne-
gari non pōt, quin dictū pactū de francando, seu p-
missio de uendendo sit conuentio, & pactū, & ex eo
obligatio oriatur. l. i. ff. de pactis. l. 2. C. de pactis inter
emp. & uēd. l. in bonā fidei. cū similibus. C. de pactis,
ergo locatio cū eodē francationis, pacto intelligitur
renouata: & ita in terminis consilij Alex. in cōl. 28.
uol. 4. quia uerba statuti generaliter intelligi debēt. l.
de pretio. ff. de publicia. l. 1. §. gñaliter. ff. de leg. pstan-
dis. ¶ Secundo t̄ cui uerba statuti, & legis cōueniūt,
eius quoq; dispositio cōuenit. l. 4. §. toties. ff. de dāno
infecto. c. ad nōstrā. l. 3. de iureiuran. c. indēnitatibus.
§. penultimo. de electio. in 6. sed casui nōstro uerba sta-
tuti loquentis de locatione, & conductione simplici
ter cōueniunt, ergo &c. Minor probatur, quia q̄n du-
bitatur, qualis sit contractus, cognoscitur ex tenore
verborū. l. ad probationē. C. de probatio. l. si q̄s stipula-
tus sit fictū, & pāphiliū in prin. ff. de verborū obligat.
& traditur per Bartolū in l. cotē. §. qui maximos. ff. de
publica. sed in instrumentis locationū dicitur, q̄ illi
de Desiderijs locauerunt, & sic contrahētes uerbis so-
litis in instrumentis simplicium locationū apponi vñ
fuerunt, ergo &c. ¶ Tercio t̄ dēt attēdi principalis cō-
tractus, & nō pactū in eo appositū. l. fundi partē. ff. de
cōtrahē. emp. l. si sterilis. §. si tibi fundū. ff. de act. emp.
ubi ad id, quod in pacto iuxta contractū appositū ue-
nit, actione ex contractu, & non alia agitur. ¶ Prāte-
rea, & quarto t̄ cū principaliter cōtractus locationis
fuerit celebratus, contractus non dēt denominari à
pacto in eo appposito, & sic ab accessorio, sed ab eo, q̄
principaliter agitur argumento. l. non omnis. & l. si ti-
bi. & per Bart. in l. si quis nec causā. ff. si certū petat-
tur, & ad propositū optimē facit id, quod voluit Bart.
in l. aristo. ff. de donatio. dicens, q̄ si quis p re det rē,
& pretiū, erit emptio, si inter partes principaliter aga-
tur, ut sit emptio, & cōtra erit pmutatio, si hoc prin-
cipaliter actū fuerit. l. teneatur. §. i. ff. de act. emp. ¶ In
dubio verō dēt inspici id, quod plus valet, ut in c. ad
questiones. & ibi Imol. de rerū pmuta. & est de mēte
Bar. in l. i. verū quāto extra glosā. ff. de rerū permuta.
& cum Bart. in d. l. aristo. trāscūt Imo. Pau. de Cast. &

7 Rom. ibi. ¶ Quinto t̄ ab eo, quod est postu-
gis principaliter agitur, nominatio fieri dēt
ibi q̄ doct. t̄ prin. ff. de uerb. obl. facit. l. & si
perueniamus. ff. de auro, & argen. lega. l. si
unus. ff. de lega. 3. l. quāritur. ff. de statu homi-
8 procedit et̄ i materia statutaria unde si statu-
de sentētia diffinitiuā locū habet in interlo-
diffinitiuā, & interloquutoria habente, ut
si in uer. inanes de elect. in 6. Ioan. And. in c.
il 2. de appella. & latē Moder. in c. cū cessat
Bal. in l. consentanea. C. quō, & q̄n ind. d.
9 pri. ff. de uerb. obl. & t̄ Pet. de Ancha. in c.
q̄ statutū disponens, q̄ mulier nō possit
propinquoū contrahere, in donatione
cū nō habeat, quāuis mixtura tractus
luntatis habeat, & hoc ex eo, q̄ plus particu-
lura contractus inter uiuos, quā ultime uolū-
volunt doct. cōter in l. 2. ff. de leg. 1. ¶ Sed
cōfirmantur, q̄n posito q̄ in calu nostro re-
eodē tpe, quo prima locatio facta fuit, nō
facta, quia post primū quinquēniū prāteritū
10 tiū, t̄ & statutū p̄dictum inducens, q̄ res
tpe intelligitur relocata, dēt intelligi de p-
& non de secunda, & tertia argumētū. l. bonā
sermone. ff. de uerb. oblig. & facienda est hec
ratio, cum simus in correctorijs, & exorbi-
11 t̄ in quibus sermo simpliciter prolatus debet
ma uice intelligi, ut optimē declarat Felici-
tregua, & pace in antepen. col. & facit res
§. i. de prāben. in 6. ubi si à Papa contra
concedatur, ut quis simul duo beneficia
obtinere, intelligitur de primis duobus be-
12 rentis, & ab eo impetratis: Et facit et̄ id, q̄
Alberi. de Rosā. in 2. parte statutorij uerbi
per dominū in si. dicens, q̄ in materia rebus
odioia cōcessio dēt de prima uice intelligi
positū pro hac parte in terminis dicti statuti
finita adduci in conf. l. 6. volum. 4. quā
suadet, q̄n sic intelligēdo, minus p̄trahitur
cōmuni, t̄ quo cautū est, q̄ res in p̄dicto
anno in annum tacitē relocata intelligatur
uero vrbānis eatenus, quatenus patiens loca-
ductor inhabitauerit. l. itē queritur. §. q̄n
cati. & l. legē. cū similibus. C. eo. & t̄
facienda est interpretatio, ut ius cōmune
minus lādatur, quā fieri possit, ut in c. de
ibi q̄: Anto. Imol. & alij de cōsuetud. Bar. d.
§. in cōputatione. C. de iure delib. Bar. in l. cōp-
in 4. q. 6. g. p̄cipalis, & ibi Alex. ff. de iust. d.
in l. maximū vitii. C. de lib. prater. & factus
statutū. & in c. oēs. de elect. Innoc. in c. cōtra
1. gl. de prāscrip. & Pet. de Ancha. in repet. c.
statuta. in 14. q. de constit. & l. 1. C. de notari-
bus: Ex his inferetur, q̄ vltra primā recon-
seu renouationē tacitā, si conductor in occu-
patiente locatore perseveret, intelligitur
facta in terminis iuris cōmunis, uidelicet
annū et̄ cū eisdē pactis, ut in d. §. qui imple-
l. legē. ibi q̄: Bald. & consequenter et̄ cū pactis
di. ¶ Septimo dato, sed non concessio, t̄ q̄
15 di contractus pp pactum de francando
et̄ cōtractus innominatus. l. sicut. §. inter
sequē. ibi q̄: Paul. de Cast. ff. locati, nunc l. i.
ff. de prāscrip. uer. l. aristo. ff. de donat. Bar. in l. i.
condic. cau. dat. in l. petens. C. de pactis, in l. i.
tū. §. quiniū mō. ff. cod. tit. & in l. 2. C. de pactis
emp. & uend. et̄ nō attēto speciali nomine
nominati, uidelicet locationis, seu uenditionis
si uno. in prin. ff. loca. l. insulam de p̄scrip.

ff. eodem. & est textus in l. 2. C. de pactis. inter emp. & uendito. cum simi. allegatis per glossam ibi in uer. da bit. Preterea ¶ contractus huiusmodi est consuetudina- rius a consuetudine introductus, ut dicunt doctores, maxime moder. in cad. nostram. de emp. & uenditio. & Barthol. Cepol. Veronensis in tractatu de simul. contrac. in prin. & ibi per totum, & præsupponit Alex. in d. consi. 76. ergo dicitur contractus innominatus per id, quod habetur per Bar. i. d. §. quinimmo. in ult. col. & per Bal. in l. fin. in 1. q. C. quando lice. ab emp. disced. & prædicta uera sunt, ¶ etiam si in instru- mento huiusmodi stipulatio in quacunque parte sue rit apposta, ut uoluit Alex. in d. consi. 76. dicens, q. si stipulatio apposta super tali contractu in qualibet parte dicti instrumenti, prout communiter in quibuscū que contractibus apponi solet, quæ stipulatio dicitur contractus nominatus l. 1. ff. de pactis. & Bar. in l. 1. in fi. uer. C. de cōdic. ob cau. nō operatur, q. dicatur simpliciter contractus nominatus, quoniam stipulatio super contractu siue nominato, siue innominato apposta retinet naturam contractus, super quo apponi- tur. l. ita stipulatus. ff. de usuris, & declarat Bart. in d. l. fi. ff. de cōdic. ob cau. & in l. cum mora. in fi. 2. colu. C. de transac. & facit id, quod uolunt Ang. & Ioan. de Imol. in l. stipulationes non diuiduntur col. 10. ff. de uerb. oblig. & clarius Alex. in rub. ff. eod. tit. in fi. uer. & in l. 1. ff. de pactis. in fin. in l. sciendum. col. 16. ff. de uerb. oblig. & do. meus Soc. in d. rub. col. 13. ¶ Stanti- bus, & præsuppositis his, modo infero, q. statutum p̄ dictum, & ius commune, quod de locatione simplici loquitur, locum non habebit in contractu loca- tionis ad affectum francandum, quia non est simplici- ter contractus locationis, sed mixtus, quamuis cōtra- ctui locationis similis dici possit, & hoc per ea quæ uoluit Bal. in d. l. item quæritur. §. qui impleto. ff. loca- ti. dū dixit, q. dispositio d. §. loquens. de locatione sim- plici, ut tacite ex patientia contrahentium intelliga- tur renouata locum non habet in uēditione fructuū ad certum tempus pro certo pretio annuatim, quā- uis talis contractus uenditionis fructū par, & similis sit contractui locationis, ut colligitur ex traditis per Bar. in l. corem. §. q. maximos. ff. de publica. l. nec em- ptio. in prin. ff. de contrah. emp. & clem. 1. in fi. ibique do. Card. in 2. q. de rebus eccl. non alienan. ¶ Preterea quamuis contractus emphyteoticus appelletur loca- tio, eiusq. p̄ctui sitis sit. §. adeo. Infit. de loca. l. fi. cū gl. ff. si ager uectig. uel emphy. pet. & cad. audientia. de rebus eccl. non alien. tamē dispositio d. §. qui im- plecto. & d. l. legem. quæ de tacita locationis renoua- tione loquitur, locum non habebit in contractu em- phyteotico, seu in locatione ad longum tēpus dupli- ci respectu, primo quia cōtractus emphyteoticus scri- pturā requirit, secūdo ēt si scripturam nō requireret, qm̄ in eo de maiori præiudicio tractatur, quam in cō- tractu simplicis locationis, uidelicet de acquisitione & trāslatione utilis dominij, ut i. d. l. 1. ff. si ager uecti- ga. uel emphy. pet. cum no. per gl. & Docto. in l. si ut certo. §. si duobus uehiculum. ff. cōmoda. Per quā rō- nē clarē ex uerbis Bald. inferitur, idē esse in locatione ad longum tempus, uidelicet ad tps decē annorū, & ultra, quia ex ea similiter dominij utile transfertur, ut in d. l. 1. cū gl. & in d. clem. 1. de rebus eccl. non a- lien. & p. gl. in d. §. si duobus uehiculum. Et iō cum in ea quoque de præiudicio maiori, quam in simplici lo- catione tractetur, dispositio d. §. qui impleto. & d. l. le- gē. C. locati locū non habebit, & ita affirmat, & tenet Alex. i. cōf. 17. col. 3. ibi. præterea dixit uol. 4. Ex cuius uerbis ēt aperte colligitur, ¶ q. dispositio dictorū iu- riū, quāuis sit iuris cōis, tamen strictē est intelligen- da in casibus tantum expressis, nec ad casum, qui sub

lata

- lata uocabuli significatione comprehenderetur, extendi debet, & ideo nec in uenditione fructuū, nec in contractu emphyteotico, nec in locatione ad longū tempus locum habet, quamuis hæc sint contractui locationis similia, & largè loquendo locationis appellatione ueniant, quia durum est à uerbis illius legis etiam ex similitudine rationis recedere, ut dicit gl. fi. in d. §. qui impleto. A fortiori igitur hoc erit dicendum in terminis statuti prædicti, ¶ cum illud sit exorbitans, ut per gl. in d. §. qui impleto. item sit in pluribus iuris communis correctorium, primo quia de iure communi in prædijs rusticis censetur facta relocatio finito primo tempore de anno in annum, ut in d. §. qui impleto. ex dispositione uero statuti intelligitur pro eodem tempore. Secundo quia in prædijs urbanis de iure communi intelligitur facta renouatio locationis eatenus, quatenus fuerit habitatum. d. §. qui impleto. sed de iure statuario intelligitur pro eodem tempore, quo prima locatio facta fuit. Et q. sit correctorium iuris communis, tenet, ac declarat est Alex. in d. consi. 76. & sequitur do. Barthol. Soc. in suo consi.
- 27 præallegato. Et ¶ in correctorijs ex identitate rationis, et si ratio sit scripta, extensio fieri non potest de casu ad casum: ita no. concludit Alex. affirmans esse uerissimum, & magis cōmuniter approbari in l. peregrè. §. quibus. colum. 2. ff. de acqui. possi. allegando gl. in cle. auditor. in uer. in Romana. de rescrip. iuncto text. in clem. 1. de elect. in uer. prælatum. & hoc idem sentit Bar. in extrauagan. ad reprimen. in uer. nec ex eam. Imo. etiam in l. 2. §. fi. & in l. cedibus. §. 1. ff. de dona. & ita expressè uoluit etiam ipse Alex. in l. illam. colum. 1. C. de collat. Nec obstant gl. o. quæ in contrarium solēt allegari, quia ¶ Alex. in d. §. quibus. respondet illas procedere, quando eadem militaret ratio, & esset ratio in lege correctoria expressa, & casus, ad quē extensio fieret, sub lata uocabuli significatione cōprehenderetur. Sed in statu, de quo disputatur, nulla est ratio expressa, item inter contractum simplicis locationis, & locationis ad affectum francandum non est eadē rō, immo diuersa, quia in uno tractatur de modico præiudicio, & in alio de maiori, ut supra dictum fuit, ergo &c. Non aduersatur etiam prædictis tex. in l. in rebus. §. fi. ff. de precar. ubi idem in precario est dispositum, quod habetur in d. §. qui impleto. quia respōdetur, hoc nō cōtingere ex similitudine rationis, nec ex eo, quod precarium sit simile contractui locationis, sed quia ita placuit iurecōsulto idem in precario quoque disponere, quod erat in cōtractu locationis dispositum. Et propterea, ut dicit Alex. in d. consi. 76. cū hoc solum reperiatur expressè cautum in duobus contractibus, uidelicet locationis simplicis, & precarii, in quibus de modico præiudicio tractatur, ut in l. non solet. cum si. ff. locati. & not. in d. §. si duobus uelut huiusmodi iuncta l. 1. & 2. ff. de precar. non debet ad alios contractus etiam similitudinem habentes trahi, ut dictum est. ¶ Et ad prædicta faciunt plura, nam ¶ statutum loquens de permutatione uenditionē non comprehendit, quia unus est contractus nominatus, quamuis sint similes, ut est tex. in l. 1. ff. de rerū pmut. cum l. fi. & l. 2. C. cod. & l. 1. ff. de contrah. emp. & ita uoluit Bal. in rub. de rerum pmut. & loā. And. in ad dir. ad Spec. in tit. de emp. & uendit. §. nunc uidentū.
- 30 il. 2. in addit. incipien. sciendum. Præterea ¶ de iure cōmuni quamuis prohibita uenditione dicantur prohibiti alij cōtractus alienationis. l. statuliberi à ceteris. ff. de statu lib. l. sicut. §. uenditionis. ibique Bart. ff. de pigno. actio. tamen quando prohibita esset uenditio contra ius cōe, non intelligerentur prohibiti alij cōtractus, ex quibus dominiū trāsferretur, ueluti est donatio, permutatio, & huiusmodi, ut est tex. cum gl. in

l. fi. C. de præd. decurio. lib. 10. quāuis uenditio uerbi uenditionis significatione, ut in d. l. Bar. & hoc sequitur Bal. in auth. ci. quis in d. C. de bonis aucto. iud. possi. d. & ¶ ipse in d. l. pto. & uendit. §. nunc uidentū refertur ad statutum. dicit, q. statutum loquens de uenditione cum non hēt in adiudicatione in solutum, la sit similis uenditioni, quāuis largè loquendo uenditio dicatur. l. liti. cum si. ff. pro socio ubi prædium. C. de euictio. ibi uicem tenet. ¶ Secundo statutum prædictum tractu locationis simpliciter loquitur, de contractu locationis proprie sumptis proprie, cum finis in statu contra ius ut supra præsupposui, quoniam ¶ statutum strictè intelligi. l. quicquid astringenda. de uerb. obl. c. i. nostra. de iniur. & dam. in iis, que sunt secundum, uel præter ius cōe, proprie intelligi, & extendi ad casum, quāuis & largè sumptis uocabulo comprehenditur in iis, que sunt contra ius cōe, & in odio improprie intelligi, nec trahi ad id, quod extra uocabuli significatione ueniret, ut per Alex. Bar. in l. 3. §. hæc uerba. ff. de neg. gest. Sed cōlocationis ad affectum francandum est simplicis locationis multū dissimilis rō iudicii, quod ex contractu locationis ad affectum sequi potest, tū quia unus est merces nominatus, & alius est innominatus, & factum & largè contractus locationis dicitur, ergo præterea ¶ statutum uolens, q. de quolibet cōtractu uatur gabella, non comprehendit contractum rationis, qui improprie dicitur contractus. Bal. in l. cōtractus. C. de fide instr. per Bar. in l. 2. ff. de uerb. sign. & dicit Bar. in l. apud. ff. ex quib. caus. in possessio. eatur, ¶ q. statum rens in contractu mulierum consensum propter debet intelligi de contractu proprio, & non quasi contractus, & ideo in additione hereditatis dicitur quasi contractus, ut ibi, locum non habet. ¶ Tertio accedat, nam negari non potest, quod cōtractus locationis ad affectum francandum sit cōtractus innominatus, uel saltē mixtus, uidelicet mixtus & pacti de francando, & consequenter non cōtractus innominatus simul, non autem simplex contractus locationis iuxta not. per Bar. in d. l. fi. ff. de uerb. obl. & in l. aristo. ff. de dona. cum alijs sequentijs, ergo ¶ statutum prædictum loquens de contractibus quens de contractu locationis simpliciter non habet locum in hoc cōtractu mixto, cum finis mixtus, & in correctorijs, ut supra dictum est, in materia restringibili, & odiosa, put. iura cōe, itē prout est hæc materia renouationis, ueluti p̄supponit gl. fi. in d. §. qui impleto. etiam quæ de casu simplici nunquā cōprehendit, tū, & habet aliquā qualitatē diuersā mutū. do. Ant. in procem. decreta. per not. in l. 2. de uerb. obl. & in l. uim passim. §. præscriptio. 36 adulte. & ¶ ideo statutum loquens de ultimā uoluntate non trahitur ad donationē cā mortis, quāuis meret ultima uoluntas, sed hēt meret ultimā uoluntatem, ut in l. 2. ff. de leg. 1. Præterea ¶ cum statutum tractat de locatione simpliciter, non habet locum in cōlocatione, q. non est locatio simpliciter, sed in cōlocatione, quod est tale secundū quid, nō dicitur simpliciter, l. hoc legatū. ff. de lega. 3. iunctis similibus, & per no. per Bart. in l. certi conditio. §. quoniam. de pigno. ubi uoluit, ¶ q. si per statutum probatur debitum ultra certā summā probari p̄ testes, & probari partim testes, & partim p̄ iuramentum

ximè ex d. §. qui impleto. & in d. l. legem. cum ibi no. per glosam, & Bal. colligitur, qd stant simul, qd finito primæ locationis tempore conductor perseveret in conductione, & tamen reconductio cum eisdem pactis facta non intelligatur, ut qd de expressa, seu tacita mente contrahentium contrarium apparet. ¶ Rursus quo ad locationem factam de domo, videtur, qd domus cum pacto franca nō cēseatur tacite relocata, quoniam cum ab initio fuerit ad quinquennium locata, quamvis ex statuto post primum quinquennium semel tantum, & pro eodem tempore, & cum eisdem pactis relocata dici possit, quod etiam negatur p prædicta, tamen ultra primam relocationem, seu conductionem tacitam debet cēseri relocata, ac reconducta secundum dispositionem iuris cōis, videlicet pro eo tempore, quo fuit habitatum, & quo locator conductorem habitare tollerauit, cum simus in prædiis urbanis iuxta tex. in d. §. qui impleto. & ita dēt intelligi statutum prædictum, ut latè declarat Alex. in d. conf. 16. & supra tetigi. Sequitur ergo stante hac opinione, qd conductor, qui per plura quinquennia in conductione perseveravit, dictam domum francare, & titulo emptionis acquirere licitum fuit, donec in ea, patente locatore, inhabitavit, & nō ultra, id. §. qui impleto. Sed in casu nostro ante, quam conductor offerret se uelle dictam domum francare, & emere, locator declaravit se nolle amplius in dicta locatione perseverare, & sic locatio etiam tacita fuit finita ante, quam conductor se uelle francare offerret, ergo sequitur, qd pactum de francando in dicto instrumento locationis appositum finitū fuit, quia accessorium sequitur suū principale. d. §. qui impleto. ubi uidetur casus, & c. accessorium. cum sim. de reg. iur. in 6. & ad propositum facit id, quo uoluit Alex. in confil. 132. in ult. col. ibi non obstat. uolum. 4. qui hoc expresse sentit, & faciūt not. per eundem Alexandrum in l. 1. §. si uir. ff. de acquir. possessione, & per Paulum de Castro in l. non dubium. colum. penul. C. de legibus. Apparet itaque ex multis capitibus, qd in casu nostro conductor de iure inuitis, & denegantibus ipsis locatoribus, res alias sibi ad affectum francandū, seu cū pacto de uendendo locatas francare non pōt. Et licet ex deductis p hac parte satis dici possit responsum rationibus, & argumentis ad fauorem conductoris factis, tamen, ut clarior illi responsio appareat, vnicuique particulariter respondēdo. ¶ Non obstat itaq; in primis, qd pactum de francando, seu uendendo dicatur pactum appositū in cōtractu locationis, ergo relocatio cum illo pacto rā de iure communi, qd secundum statutum prædictum facta intelligi dēt, quia pro responsione dico, qd huiusmodi pactum non dicitur esse pactum secundum naturam contractus locationis, immō qd, seu præter naturam illius, & ideo nō pōt intelligi locatio cum illo pacto renouata per not. per Bart. in d. l. si mihi, & titio. & per Imolam in d. l. cum pater. §. pater certā. cū similibus supra allegatis. Secundo dico, qd in casu nostro non fuit cōtractus simplicis, & meræ locationis, ut loquitur statutum, sed fuit contractus dissimilis, habensque communionem, & mixturam nominati, & innominati propter pactum de francando, & uendendo in eo appositum per not. per Bart. in d. l. fina. ff. de condi. ob cau. cum similibus ad hoc supra in primo fundamento allegatis. Tertio statutum debet intelligi de locatione, per quam modicum potest inferri præiudicium, & sic de contractu simplicis locationis, & de pactis in eo apposis, per quæ locatori non multum præiudicari potest, argumento d. l. non solet. ff. locati. non autem de contractu locationis, ex quo magnum locatori præiudicium circa rem locatam inferri potest, ut quia sit talis locatio, ex qua

dominiū directū, siue utile acquirit, & transmittitur, ut colligitur ex not. per Bald. in d. §. qui impleto. post Alex. in d. conf. 76. & supra dixi in dispendio damento. Quarto nos sumus in correctione cōe, in quibus non sit extensio etiam ex rationis de casu ad casum similem, qd ratio non lege expressa, sed locatio ad affectū francandū dissimilis, & non per omnia similis simplicis, ut præsuppositū ante primum fundamentum ratio est expressa in statuto loquente de relocatione, ergo & c. per ea, quæ uoluit Alex. in §. quibus. ff. de acquir. poss. & quia, ut dicitur, qui impleto. durū est recedere a uerbis. ¶ Item dum loquitur de reconductione tacita pactis, ergo & magis hoc dicēdū est de relocatione similiter de tacita reconductione cū iure ut durū sit ab illius uerbis recedere, cum firmiter. Preterea si locatio, per quā potest locator dominium utile iudicium inferri, ut est in lōgū tempus, nō intelligitur renouata, per Alex. in §. qui impleto. ut colligitur ex iis, quæ uoluit Alex. in terminis hī per Alex. in d. conf. 17. ergo dicitur renouata pactum de francando, & potest præiudicium quoad dominium directū quasi inferri. ¶ Secundo principaliter notandum uerba statuti prædicti in §. preterea statutum nostrum conueniant, quia hoc negatur, ut ex apparet, nā statutum loquitur de relocatione, & de ea, quæ modicū potest ipsi locatori afferre, ut per Bal. in d. §. qui impleto. Statutum autem francandū non est simpliciter locatio, sed locatio ad affectū francandū, ut ex uerbis statuti constat, habetq; mixturam qdus in noua uerba statuti huius locationi, quæ est locatio, quid, non conueniunt. Preterea iuxta prædicta debent esse in cōsideratione, quando ex qualitate aliter appareat, & per uerba ex qualitate etiam contra propriam illorum significationem debent accipi, & intelligi d. l. si uno. in princip. & l. si infulam. ff. de precrip. uerb. & contrarium allegatus in l. ad probationem. C. de iur. & in l. si quis stipulatus. procedit, quando ex qualitate contractus, & conuentionis aliter ueretur, & sic est semel in dubio, quia tunc a uerbis statuti, eorumque proprietate non est recedendum, ut ibi, & argumento l. non aliter. ff. de leg. 1. ¶ Tio principaliter non aduersatur, qd debeat principalis cōtractus, & non pactum in eo appositum hoc arbitror falsum esse, & iura allegata contra contrarium, nam licet ibi dicatur, qd ad id, quod in pacto iuxta contractum appositum, agitur ne contractus principalis, tamen non negatur etiam agi possit alia actione, uidelicet præiudiciali, quæ oritur ex quodam contractu immo fultante ex contractu habita relatione ad pactum est tex. clarus in d. l. 2. C. de pactis inter empt. & in d. l. in bonæ fidei. in d. l. per. ibiq; late Alex. & scriben. communiter. C. de pactis & iurisgentium. §. quinimmo. Secundo responsio emp. & d. l. si sterilis. §. si tibi fundum. ff. de acquir. pti. loquuntur, quando pactum iuxta contractum positū esset pars cōtractus principalis, uidelicet pretii rei emptæ, ut in casu illorum iurū, tunc ageretur actione ex cōtractu, & non alia, & dicitur principalis qdus, & nō pactū, ut ibi. Secus si pactum esset pars qdus principalis, nec pars pti, quæ sit corresponsu ad qdus, & oritur quædam noiatas habita relatiōe pacti ad qdus, ut declarat d. l. si ff. de pdc. ob cau. tūc ad id, qd in pacto

cōmunis locum nō habet in locatione, per quam do-
minum tantum utile conductori pōt acquiri, multo
minus dispositio statuti super eodē p̄sentētis, & cor-
rectoria iuris cōis locum habebit in locatione ad lō-
gum tēpus ad affectum francando, per quam cōduc-
tori dominii nō modo utile propter longū tēpus,
sed et directum, uel quasi ex pacto de francando, seu
uendendo possit acquiri. iuxta d.l.2. c. de pact. inter
em̄pt. & uendit. & in l. ex empto. ff. de actio. empt. in
princi. & hoc modo arguendi et utitur in terminis
Alex. in d. conf. 17. in 3. col. in uers. præterea dixit sin-
gulariter Bal. Præterea statutum prædictum expresse
loquitur solū in locatione ad modicū tempus, & nō
ad lōgum tēpus, ut patet ibi in §. præcedētī. ubi uult,
q̄ in locationibus ad longum tempus seruari debeat
ius commune. Sed de iure communi in locationibus
ad longum tempus nō intelligitur facta renouatio,
seu reconductio ex perseverantia finito tempore loca-
tionis cum eisdem pactis, ut per Bal. in loco præla-
legato: ergo siue loquamur de iure municipalī, siue
de iure cōi nō intelligitur facta tacita reconductio in
locationibus ad lōgum tps, cuius p̄rium uoluit Alex.
in d. conf. 28. & male per prædicta, & per ea, q̄ quæ ad-
ducit ipse Alex. in d. cōf. 76. & in d. cōf. 17. col. pen. in
uers. præterea dixit signatē, & idē tenet alij, de q̄bus
supra meminī, per doctrinā Bal. in d. §. qui impleto.
de qua nō facit mētionem Alex. in d. conf. 28. ¶ Non
obstat sextū argumentū, qm̄ ex prædictis responsio fa-
cilē colligitur, q̄ quia siue loquamur de iure cōi uide-
licet i terminis d. §. qui impleto. siue finis statuti p̄dicti,
locatio nō debet censeri facta renouata, qm̄ ex ea cō-
ductorī dominium siue directum, siue utile possit ac-
quiri, & per quam maius possit locari præiudicium
fieri, quā per q̄ctum simplicis locationis, ut per Bal.
in d. §. qui impleto. cū quo doc. prætrāscent, nec ali-
quis illi cōtra dicit, & idē, qd̄ uoluit Bar. sequi Alex.
in d. §. qui impleto. in 2. addit. ad Bar. & allegat Bal.
ita tenere et l. unica. in 11. q. C. qm̄ nō potē. par. uers.
fied nūquid emphiteosis: & ideo in casu nō locatio
facta ad affiū frācandū, & cō pacto de uēdendo nō
debet intelligi de anno ī annū cō eisdē pactis renoua-
ta per supra latius dicta. Præterea ¶ in p̄dis urbanis
de iure cōi nō intelligitur tacite facta reconductio de
anno in annū cō eisdē pactis, sed quatenus qui habi-
tati, patiēte, & tollerāte locatore, ut ī d. §. qui impleto.
& in d. l. legē. ergo sumus in casu, in quo domus per
cōductōre francari nō pōt, ex quo ante, quā cōduc-
tor offerret se uelle francare, locatio et tacita fuerat
finita per protestationē a locatore factā, q̄ is nō intē-
debat amplius in q̄ctu locationis p̄seuerare, ut latius
dixi §. in ultimo fundamēto, & colligē ex iis, quā uo-
luit Alex. in conf. 132. in ult. col. ibi nō obstat col. 4.
¶ Vltimo nō aduersat, q̄ hmōi q̄ctus locationis ma-
gis calefaciat in q̄ctu nōiati simplicis locationis &
magis de eius natura participet, & ideo de illo debeat
iudicari, ut de simplici locatione, item q̄ statutum lo-
quēs de simplici locatione debeat habere locum in
humōi q̄ctu locationis mixto per d. l. quærif. ff. de sta-
tu. hom. ut uoluit Alex. in d. l. 2. in prin. ff. de uerb. ob.
q̄ ultra p̄dicta potest et multipliciter responderi, &
primo, ¶ q̄ regulariter statutum loquēs de uno casu
simplici, immō de utroq̄ casu simplici separatim nō
cōprehendit casum mixtū, qm̄ sumus in correctoriis,
& odiosis, & in iis, in quibus strictissima faciēda est
interpretatio, ut uolunt doct. communiter in d. l. 2.
in prin. & Alexan. ibi inquit, hanc esse magis cōmū-
nem opinionem per text. in l. i. uim passam. §. præscri-
ptione. ff. de adul. cum filiilibus, & dum Alex. & alij,
in d. l. 2. dicunt, q̄ quando mixtū magis participat de
uno simplici, quā de alio, mixtum cōprehēditur sub
o o illo

illo simplici, de quo magis participat p. d. l. quæritur. cum similibus. loquuntur in ijs, quæ sunt præter ius commune, & non cōtra ius cōe, nec in odiosis, secus in correctorijs, & in ijs, quæ sunt cōtra ius cōe, seu in odiosis, in quibus strictissima dēt fieri interpretatio, quoniam in his dispositio loquens de uno simplici non cōprehendit mixtum, quod ēt magis de illo simplici participaret, per ea, quæ supra adduxi post Alex. in d. consil. 76. At nos sumus in correctorijs, & in ijs, i quibus de præiudicio alterius tractari pōt, ergo &c. & ad hoc facit tex. in c. statutum. de elect. in 6. iunctis not. per Io. And. ibi, tūbi appellatione ecclesiariū parochialium non ueniunt ecclesiæ parochiales ecclesiasticæ in materia stricta, & correctoria, secus in materia fauorabili, & per illum tex. Abb. in rub. de maio.

60 & obediē. dicit, t q appellatione clericorum in materia restringibili, & odiosa non cōprehenduntur elefici in dignitate constituti, & idē tenet in c. bonæ. il. i. col. 1. de postula. præla. secus in fauorabilibus, & in quibus non fit stricta, seu strictissima interpretatio ad tradita per Abb. post Io. de Ana. in c. fi. de simon. Ex quibus colligit, q in materia restringibili, & odiosa sub simplici non cōprehenditur casus mixtus, qui magis de illo simplici participaret, faciunt ēt not. per Bart. in l. labeo. ff. de uerb. sign. qui uoluit, t quod statutum contra ius cōe loquens de contractu, locū nō habeat in donatione, nec in stipulatione, q sunt improprie contractus, & habetur per Bal. in l. contractus. C. de si de instr. & per Iac. in l. 5. in prin. ff. de uerb. obl. Nec tale statutum habebit locum in quasi contractu, ut uoluit Bar. in l. apud Iulianū. §. si. ff. ex quib. eau. in pos. ea. & per Doct. communiter in l. mutum. & in l. morte. ff. de acqui. hære. & tamen quasi contractus participat de cōtractu, & est illi multum similis, ut Iac. de obli. quæ ex quasi contra. ¶ Nec obstat id, quod uoluit Per. de Anch. in d. consil. 185. quem sequitur Alex. in d. l. 2. in prin. q statutum requirens in cōtractu mulierum consensum propinquorum hēt locū ēt in cōtractu donationis causa mortis, quia potest respōderi, t ideo illud esse, quia statutum loquitur de contractibus quoad ordinationem, & quoad ordinationem, & celebrationem, prout loquitur statutum, donatio causa mortis dicitur contractus, & naturam contractuum inter uiuos sequitur, ut no. in l. 2. in fi. ff. de dot. prælega. cum similibus allega. per Alex. in d. l. 2. ex cuius dictis ibi inferitur, q si statutū super simplici casu disponeret non quoad ordinationem, sed quoad alios effectus, in quibus donatio cā mortis, & contractus differunt, sub statuto loquente de contractu non comprehenderetur donatio causa mortis, & sic casus mixtus. Sed locatio simplex, & locatio ad affectum francandum quoad effectum differunt, licet non differant quoad ordinationē, & celebrationem, ut ex prædictis colligitur, & habetur per Alex. in d. consil. 76. clarumq; est in se, ergo statutum loquens de locatione non quoad modum incundi, sed de illius effectu locationē ad affectum non cōprehendit, quæ quoad id, de quo quærimus, & de quo loquitur statutum, à locatione simplici differt, & hoc ex not. per Alex. in d. l. 2. in prin. qui uult, q sub simplici comprehendatur casus mixtus, quando casus mixtus magis participat de casu simplici quoad effectū, de quo quæritur: ergo si quoad illum effectū differat casus simplex, & casus mixtus, tūc sub simplici nō cōprehenditur casus mixtus, & hęc possunt comprobari ex supra deductis post Alex. in d. consil. 76. Vel pōt intelligi dictū Per. de Anch. in d. consil. quando statutum non erat correctorium per supradicta. Vel quando rō esset in statuto expressa per ea, quæ not. uoluit Alex. in d. l. peregre. §. quibus. cum alijs sim. §. allega.

¶ Præterea dicto ultimo fundamento respondet, t uerū nō esse, q locatio ad affectum francandum denominetur magisq; de simplici locatione, & illi magis assimilatur quoad casum mixtum, q de cōtractu innotato, seu de pignoratitio. Quin immo dico, q æquē ab utroq; denominetur locatio ad affectum francandum, quæ participat, cū in tali cōtractu ita participat pactū, & cōuētio de frācādo, sicut quia pactū de frācādo, qd æquē principāle dī esse qdā extrinsecū, & ab ipā locatio, & p se stare pōt æquē principaliter, ex q iūb statuto loquente simpliciter deprehendi debeat p pōdita, & arg. no. p. de 2d. ob cau. Adde, q cum locatio, & quando respiciant diuersa, pactū nō pōt catione unū, sed ambo dicuntur æquē stare, sicut in simili dicit Aret. in l. qui de acqu. hære. de iure accrescendi, & de iure quæ respiciunt diuersa. ¶ Nec obstat, si dicatur de iure cōi locatio cōtē renouata cōrum obligatione, ut in d. §. qui impleto. ita & cū pacto de frācādo, quia facillime primo, t q obligatio pignoris est de nō cuiuslibet §. 2. §. itē seruiana. Inst. de acqu. & C. de pign. pactū uerō de frācādo est p locatiois. Scdō t obligatio pignoris est gressu accedit. n. p. tractui locationis, & cūlibet p se stare nō pōt, ut no. in rub. ff. de pig. & ximē Sali. l. 1. & si. C. de p. d. min. l. 2. C. de bis acqui. cū ibi not. & cōtractus principālis ab ea nomē nō recipit, sed in suo cōtationis nōie remanet, ut in d. §. qui impleto. gē. Sed pactū de francando, seu emēdo p pellantur cōtractus locationis ad affectum francandum constat ex uerbis instrumentis, & ex cōtatione, ueluti supra ēt tetigē, ergo &c. Et in p. de iure concludendum esse magis euidenter.

ADDITIO.

VITRA deducta supra, aliqua etiā parati sunt ob nonnulla, quæ prima facie remanere uidentur, & primo intelligi quodammodo p partis aduersæ dicere, q doctrina Bal. in l. impleto. ad casum nostrum non facit, quia loquitur, quando ex iplo contractu principāle tē ex pacto in contractu appposito magnum tē praiudiciū puta quoad dominii uis, ut ut quando esset contractus emphyteoticus, & ad longū tempus, ex quibus dominum conductorem transferret, illiq; acquiritur modi contractus non censeretur tacite contractus renouari per tex. in d. §. qui impleto. est casus noster, quoniam praiudicium, quoniam minū contingeret, resularet non ex cōtationis, sed ex pacto de retrouendendo, ut latius per eos. Verum quicquid dictū sint, ergo arbitror doctri. Bal. in d. §. qui impleto. ad casum quæst. nostrā facere, qui licet magis ibi considerentur, ipse ponit duo dī, p. magis p iudiciū, q per simplicē locatiois, & ra non fit maius praiudiciū, ut habetur in d. de rebus ecclē. non alienā. sed quia licet in d. ditio repararetur locationi simplici, ut in d. §. i. ff. de bon. aucto. iud. possid. & in elem. l. 1.

quo fuerunt incisa arbores fructiferae, & non caeduae, secus si arbores caeduae fuissent incisae, quoniam tunc notabilis deterioratio requireretur, sic ut ibi per Alexandrum. Et de dolo seu lata illius culpa in casu nostro satis constare dicitur, ex quo promissioni suae iure contrahit. ¶ Ad ultimum respondeo, quod confessio, seu depositio Bernardini fratris illorum de Desideriis nihil eis nocet, quoniam licet ipse tempore societatis, & communionis negotia domus, & societatis gereret, & sic administrationem haberet, tamen confitendo, ac deponendo post diuisionem inter eos factam, quod si licentiam conductori dedit de incidendo arbores, & illi caducitatem remisit, talis sua confessio, & depositio nocere non debet, ex quo facta fuit circa ea, quae solum ad damnum, & incommodum aliorum suorum fratrum, & sociorum, & non suum tendunt, ita colligitur in terminis ex iis, quae uoluit Alexander. in consil. 46. uol. 5. in 2. col. adducens id, quod dicitur de confessione cedentis, quod illa cessionario non praedudicat, si per eam ipsi cessionario praedudicium fieri dicatur per Spec. in tit. de cessione. act. in §. 1. uerbi. sed nunquid. & per Ioan. And. in addit. ad Spec. in tit. de sententia. in fi. & per Ant. de Buttr. in c. quauis. in 3. col. de re iud. cum multis sim. alleg. per Alex. in d. consil. ex cuius dictis decisio huius dubij ad fauorem illorum de Desideriis colligitur. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Promissio per minorem de retrouendendo uenditori rem a se emptam facta sine solennitate statuti prohibentis uenditionem, & alienationem rei minoris fieri absque certa solennitate est ipso iure nulla. Quid si cum iuramento facta esset, & statutum reprobari iuramentum, & prohiberi sub pena iuramentum minori praestari, illoque aduersus minorem uti, num. 4. §. 19. & 21.
- 2 Alienare qui non potest, nec de alienando promittere potest.
- 3 Statutum prohibens alienationem rei minoris prohibet etiam promissionem alienationis.
- 4 Iuramentum, quod non potest per scripturam probari ex dispositio ne statuti, contractum, & actum nullum validare non potest. Et an hoc uerum sit, nu. 21. cum seq.
- 5 Statutum, sicut lex, potest uim iuramenti reprobare, & quoad absolutionem, & remissionem iuramenti uim apostolici debet. De hoc uideas num. 21. cum sequen.
- 6 Iuramentum sicut per pactum, & per eum, in cuius fauorem fuit praestitum, ita & per statutum remitti potest. Et quomodo hoc uerum sit, nu. 21. cum seq.
- 7 Iuramenti absolutio concedi, & impetrari potest, quando statutum illud improbat.
- 8 Minor de iure communi potest cum iuramento non solum locare, & promissionem de uendendo facere, sed etiam uendere, & donare, & ratione sui iuramenti alienationem obseruare tenetur.
- 9 Dispositio auctoritatis sacramenta puberum. C. si aduer. uend. est fauorabilis, locumque habet in omnibus contractibus etiam improprissimis sumptis, ac etiam in distractibus.
- 10 Minor cum iuramento alienans de iure communi non potest a iuramento absolutionem, seu relaxationem petere, nisi ex alienatione aliter esset enormiter lesus.
- 11 Nec habilitationem ad effectum agendi, & contrahendi.
- 12 Iuramentum minoris confirmat contractum alias nullum ex dispositione statuti, & minor iuramentum suum seruare tenetur, quando iurauit non contrahere ratione minoris aetatis, uel alia quavis ratione, siue statutum loquatur in rem, siue in personam contra Bar. in auctor. sacramenta puberum. C. si aduer. uend.
- 13 Habilitationem, seu relaxationem, uel absolutionem a iuramento quis petere, & impetrare non potest, quando in mora faciendi illud, quod iurauerat, per interpellationem, aut aliter iam fuit constitutus, & perturium iam incidit.
- 14 Contractus alias nullus, et reuocabilis per ratificationem saepius factam confirmatur ita, quod illi contrahendi nequeat.
- 15 Geminatio actus, & consensus est fortior, redditque actum alias reuocabilem irrenuocabilem.

- 16 Reuocatio, & inualiditas contractus iurati facti potest, nisi prius relaxatio, seu absolutio a iuramento petrata, nec sola habilitatio absque causa cognita citatione sufficiat.
- 17 Habilitatio a iuramento absque causa cognitione, citatis quando concedi possit.
- 18 Conductori cum pacto de sibi retrouendendo pretij uis de pretio debito legitime deponendo non tenetur in pretium affictum, & locator ad retrouendendum compellitur.
- 19 Minor rem a se emptam non potest uenditori perire decreto, & solennitate iuris. Nisi iuramentum adhibuerit.
- 20 Et quando hoc procedat.
- 21 Statuti laicorum uim iuramenti tollere, et super illis.
- 22 Statutum laicorum prohibens contractum minorem solennitate, etiam si minor cum iuramento promissum obligator, non est seruandum in casu, quo iuramentum non est.
- 23 Etiam si statutum diceret, quod iuramentum praestatum dolo, uel metu.
- 24 Idem etiam, si statutum penam imponeret uenditori auctori contractum, & talia iuramenta recipere.
- 25 Statutum disponens, quod minor non admittatur ad iurandum, & sic iurauerit, iuramentum nulla rebus redigatur sub certa pena imposita admittatur, & in scriptis redigenti, non prohibet, neque iuramentum iurans ad obseruantiam iuramenti tenetur.

E P I T O M E.

Locationem de re a minore emptam factam mento per ipsum minorem uenditori contractum promissionem, quod locator infra certum tempus pretio, quo is emit, conductori, & uenditori lem retrouendere tenetur, absque solennitate sita a statuto loci in uenditione, ac alienatione notis propter iuramentum ualere, & factum locorem pretij depositione legitima una cessibus, locatorem minorem ad retrouendendum compelli, ac cogi posse, hic probatur, etiam si statutum iuramentum reprobari, & sub pena iuramentum fieri, & in scriptis redigi prohiberet.

C O N S I L I U M C L I I I I.

Miso puncto mihi exhibitio, ac uis quibus responsu petitur, continetur niter agendo, uidetur dicendum, quod cautio facta per Antonium Mariae iuratio cum pacto, & promissione, quod Antonius Mariae iuratur infra certum tempus dicto Vincentio pretio, quo ipse emit, retrouendere, non nulla, & obligatio, ac promissio praedicta inter facta absque solennitate a statuto requiritur non ualeat per tex. not. in l. 1. in fin. ff. de re iud. ubi si minor emit fundum a Titio, ut quod solueretur, esset pignori obligatus uenditor non tenet, nam ubi dominium quaesitum coepit non posse obligari. Cum itaque in Antonio Mariae per emptionem facta rei dote quifuerit, ipse non potuit absque decreto, tate statuti ad reuendendum rem ipsi uenire obligare, ac promissio, & obligatio nullum re non ualuit, ut in d. l. 1. in fi. ubi Bal. inquit de dominium praedicti conuentione facta conuentioni non ualeat. Sed in terminis nostris Antonio Mariae ex uenditione sibi facta acquiescit, locationem, & promissionem de retrouendo per eum factam, ergo obligatio non tenet terea ex quo Antonius Mariae in contractu se obligauit, & absque solennitate a statuto pro eodem pretio Vincentio uenditori reuendit, misit, sequitur, quod huiusmodi promissio fuit ipso iure ex ea Antonio Mariae ad retrouendendum.